

SpareBank 1 Østlandets redegjørelse for aktsomhetsvurderinger 2022

Innhold:

Kravene i åpenhetsloven 2

Redgjørelsesplikten 2

Virksomhet omfattet av loven 2

Aktsomhetsvurderinger i egen drift og leverandørkjede 4

Ansvarlighet er forankret retningslinjer 5

Faktiske og potensielle negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold kartlegges og vurderes på følgende måte 6

Disse egnede tiltak er iverksatt for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser basert på virksomhetens prioriteringer og vurderinger 7

På denne måten følger vi med på gjennomføring og resultater av tiltak 8

På denne måten har vi kommunisert med berørte interessenter og rettighetshavere om hvordan negative konsekvenser er håndtert 9

På denne måten sørger vi for eller samarbeider om gjenoppretting og erstatning der dette er påkrevd. 10

Aktsomhetsvurderinger innen utlån til kunder, bedriftsmarkedet 11

Kravene i åpenhetsloven

Åpenhetsloven trer i kraft 1.juli 2022. Lovens første formål er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester. Lovens andre formål er å sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan bedriften håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

SpareBank 1 Østlandet har vært en del av KAN, Koalisjonen for Ansvarlig Næringsliv, som har arbeidet for en slik lov i Norge.

Redegjøringsplikten

Loven krever at denne redegjørelsen for aktsomhetsvurderingene minst inneholder:

- a) en generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- b) opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger
- c) opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.

Denne redegjørelsen er etter lovens krav gjort lett tilgjengelig på våre hjemmesider og det er i årsberetningen henvist til hvor informasjon er å finne, se Styrets årsberetning, årsrapporten 2022 side 139. Der er det henvist særskilt til kapitlet: Krav til andre leverandører – bærekraftige innkjøp, hvor det er gjort en redegjørelse for hvordan aktsomhetsvurderinger er gjort i våre leverandørkjeder. Styrets beretning er underskrevet i tråd med reglene i regnskapsloven § 3-5, av samtlige styremedlemmer og daglig leder. Det er i styrets beretning 2021 ikke henvist til denne redegjørelsen, fordi den ikke var ferdig utarbeidet da årsrapporten gikk i trykken. Det vil gjøres fra rapporteringsåret 2022, da loven også har trått i kraft.

Virksomhet omfattet av loven

Loven gjelder for større virksomheter og SpareBank 1 Østlandet er både som bank og konsern omfattet av lovens definisjon av større virksomheter, både når det gjelder salgsinntekt, balansesum og antall ansatte. Denne redegjørelsen gjelder konsernet, både morbank og døtre.

Loven omhandler:

- Virksomhetens **forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere.** (§4b)
- **Leverandørkjede** defineres som «*enhver i kjeden av leverandører og underleverandører som leverer eller produserer varer, tjenester eller andre innsatsfaktorer som inngår i en virksomhets levering av tjenester eller produksjon av varer fra råvarestadiet.*» (§3d)
- **Forretningspartnere**, som defineres som «*enhver som leverer varer eller tjenester direkte til virksomheten, men som ikke er en del av leverandørkjeden.*» (§3e)

Disse avklaringene gjør at SB1Ø definerer følgende forretningsområder som omfattet av loven:

Aktivitet	Divisjon	Nærmere beskrivelse av aktiviteten	Ansvarlig leder
HR	HR og Juridisk, morbank	HR-arbeid internt i banken, for bankens faste og midlertidige ansatte.	Konserndirektør HR og juridisk
Innkjøp	Forretningsdrift, morbank	Innkjøp av varer og tjenester til driften av banken. Størstedelen av avtalene inngås av vårt deleide datterselskap SpareBank 1 Utvikling. Avtalene består til dels av rammeavtaler som bankene og selskapene foretar innkjøp etter, og avtaler der Utvikling mottar leveranser som leveres videre til bankene og selskapene. SB1Ø følger de avtalene som Allianseinnkjøp har inngått på vegne av alle alliansebankene, og har i tillegg fem egne større lokale avtaler.	Innkjøpsdirektør, SpareBank 1 Utvikling, Allianseinnkjøp og Innkjøps- og eiendomssjef SpareBank 1 Østlandet. Konserndirektør Forretningsdrift
Kapitalmarked	Organisasjons- og kapitalmarked, morbank	Banken driver ikke egen fondsforvaltning, men tilbyr fond fra flere leverandører, som DNB AM, ODIN, Storebrand, Skagen, KLP, Schrøder, etc. ODIN er et felleseid selskap for SpareBank 1 Alliansen, der vi er medeier gjennom vårt eierskap i SpareBank 1 Forvaltning AS. For banken er fondsforvaltere leverandører av finansielle tjenester.	Leder kapitalmarked. Konserndirektør organisasjonsmarked og kapitalmarked
IT-systemer	Forretningsdrift, morbank	Banken gjør innkjøp av IT-utstyr, hovedsakelig gjennom avrop på felles avtaler i SB1 Alliansen.	IT-sjef, konserndirektør Forretningsdrift.
Profilartikler	Innovasjon og forretningsutvikling, morbank	Bankens markedsavdeling kjøper inn profilartikler til bruk i markedsarbeidet i banken.	Markedssjef. Konserndirektør Innovasjon- og forretningsutvikling.
SB1 Finans Østlandet	Datterselskap	SpareBank1 Finans Østlandet AS er et finansieringsselskap som tilbyr leasing og lån gjennom forhandlere, samarbeidende banker og direkte mot kunder. Selskapet er eid av Sparebank 1 Østlandet (95 prosent) og SpareBank 1 Ringerike Hadeland (5 prosent). Selskapet har hovedkontor i Hamar i tillegg til regionkontorer på Lillestrøm, Lillehammer, Gjøvik og Fredrikstad.	Administrerende direktør SB1 Finans Østlandet.
EM1, Innlandet	Datterselskap	EiendomsMegler 1 Innlandet AS er Hedmarks ledende eiendomsmegler og har kontor i Hamar, Brumunddal, Elverum, Kongsvinger, Årnes, Gjøvik og Lillehammer. EiendomsMegler 1 er Norges største eiendomsmeglersamarbeid og er tilknyttet SpareBank 1-alliansen.	Administrerende direktør, Eiendomsmegler 1 Innlandet.
EM1 Oslo Akershus	Datterselskap	EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS er en ledende eiendomsmegler i Oslo og gamle Akershus fylke. EiendomsMegler 1 er Norges største eiendomsmeglersamarbeid og er tilknyttet SpareBank 1-alliansen.	Administrerende direktør, Eiendomsmegler 1 Oslo Akershus.

Aktsomhetsvurderinger i egen drift og leverandørkjede

Lovens formål er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Bankens største forretningsområde er utlån til kunder. Derfor vil vi i denne redegjørelsen også redegjøre for hvordan vi jobber med aktsomhetsvurderinger overfor våre bedriftskunder, selv om de ikke er «leverandører eller forretningspartnere som leverer produkter eller tjenester til virksomheten», og derfor ikke omfattes i vår redegjørelsesplikt.

Hele konsernet er omfattet av våre:

- Generelle retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft¹
- Overordnede retningslinjer (policydokument) for arbeidstaker- og menneskerettigheter²

Se også følgende relevante retningslinjer (alle med aktive lenker):

- Etiske retningslinjer
- Policy for anti-korrupsjon
- Program for bankens arbeid mot korrupsjon og bestikkelser
- Generelle retningslinjer samfunnsansvar og bærekraft - likestilling og mangfold
- Utvikling av medarbeidere
- Retningslinjer for å identifisere og motvirke interessekonflikter
- Helse, miljø og sikkerhet (HMS) i SpareBank 1 Østlandet
- Godtgjøringsordning i SpareBank 1 Østlandet
- Retningslinjer for godtgjøring til ledende personer
- Rutine for styregodkjenning av næringsvirksomhet, verv mm. for ledere
- Krav til samfunnsansvar for leverandører
- Markedsføringspolicy
- Økonomisk inkludering

Aktsomhetsvurderingene skal utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse og art, konteksten virksomheten finner sted innenfor, og alvorlighetsgraden av og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Nedenfor følger en kort redegjørelse for hvordan det arbeides med dette innen de relevante virksomhetsområdene. Redegjørelsen er inndelt i stegene i aktsomhetsmodellen for ansvarlig

¹ <https://www.sparebank1.no/content/dam/SB1/bank/ostlandet/omoss/samfunn/Generelle-retningslinjer-samfunnsansvar-og-baerekraft-26-05-21.pdf>

² [Overordnede retningslinjer \(policydokument\) arbeidstaker- og menneskerettigheter](#)

næringsliv fra OECD, og stegene i loven.

Ansvarlighet er forankret retningslinjer

Aktivitet	Nærmere beskrivelse av hvordan vi jobber
HR	<p>I våre generelle retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft har vi nedfelt at vi ikke skal medvirke til brudd på menneskerettigheter, arbeidstakeres rettigheter og internasjonal rett (folkeretten). I tillegg er det forankret i overordnede retningslinjer for arbeidstager og menneskerettigheter, policy for likestilling og mangfold, rekrutteringspolicy, policy for personvern, policy for antikorrupsjon og etiske retningslinjer.³ Våre policyer og arbeid med ansvarlighet gjenspeiles i rutiner og prosedyrer nedfelt i personal- og lederhåndbok. Ansvarlighet er også til dels forankret i hovedavtale og sentralavtale med fagforeningene. For å ivareta eventuelle brudd på policyer og retningslinjer har vi rutiner for håndtering av bekymringsmeldinger, og egne rutiner for varsling.</p>
Innkjøp	<p>Ansvarlighet er forankret i anskaffelsesstrategi 2021-2022, utarbeidet av SpareBank 1 Utvikling, Allianseninnkjøp, i standard vedlegg om bærekraft/retningslinjer for bærekraft i innkjøp. i handlingsplan for bærekraftige anskaffelser i SpareBank 1 Alliansen 2021-2022 og i policy for innkjøp.</p>
Kapital-marked	<p>Kravene er forankret i retningslinjer for bærekraftig distribusjon og anbefaling av verdipapirfond i SpareBank 1 Østlandet.⁴</p>
IT-systemer	<p>Vi benytter konsernets og SpareBank 1 Alliansens retningslinjer for innkjøp av produkter og tjenester. Vi benytter også standard leverandøravtale som Alliansen og konsernet bruker. Sikring av sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet er forankret i vedlegg 14, «Standardvedlegg om samfunnsansvar», i disse avtalene. Ved behov om rådgivning benytter vi bankens innkjøpsavdeling som støtte i denne prosessen.</p>
Profil-artikler	<p>Markedsavdelingen har tett samarbeid med Innkjøpsavdelingen i banken, samt SpareBank 1-Alliansen. Krav til bærekraftige profilartikler er nedfelt i felles avtale for SpareBank 1-alliansen. Vår hovedleverandør for profilartikler Strømmes Reklame er medlem i Etisk handel Norge og arbeider med å redusere risiko for negativ påvirkning av miljø/klima, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet. Vi har en god og tett dialog med alle leverandører, og er tydelige på å etterspørre dette.</p>
SB1 Finans Østlandet	<p>Selskapet har vedtatt etiske retningslinjer, policy for anti-korrupsjon og konkurranserettpolicy. Det jobbes aktivt med bærekraftsrisiko generelt i selskapet og spesielt i selskapets bærekraftsgruppe. Selskapet har egne tillitsvalgte og samarbeidsutvalg for ivaretagelse av dialogen mellom ansatte, tillitsvalgte og ledelsen. Selskapet vil i løpet av høsten 2022 startet et eget prosjekt for å forsterke fokuset på etterlevelse av åpenhetsloven.</p>
EM1, Innlandet	<p>Etiske retningslinjer og policy for anti-korrupsjon omhandler forventning til etisk oppførsel fra selskapets ansatte. Bærekraft er en integrert del av selskapets strategi. Selskapet har tillitsvalgt, og etablert Samarbeidsutvalget (SAMU) for å sikre dialog mellom ansatt, tillitsvalgt og ledelsen.</p>
EM1 Oslo Akershus	<p>Etiske retningslinjer og policy for anti-korrupsjon omhandler forventning til etisk oppførsel fra selskapets ansatte. Bærekraft er en integrert del av selskapets strategi. Selskapet har tillitsvalgt, og etablert Arbeidsmiljøutvalg (AMU) for å sikre dialog mellom ansatt, tillitsvalgt og ledelsen.</p>

³ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar/retningslinjer-og-rammeverk/sosiale-forhold.html>

⁴ <https://www.sparebank1.no/content/dam/SB1/bank/ostlandet/omoss/samfunn/Retningslinjer-verdipapirfond-2021.pdf>

Faktiske og potensielle negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold kartlegges og vurderes på følgende måte

Aktivitet	Nærmere beskrivelse av hvordan vi jobber
HR	Arbeidsmiljøet overvåkes gjennom egne undersøkelser. Vi gjennomfører også risikovurderinger av vårt arbeid med et inkluderende arbeidsliv. Vi har et eget system for avvik og varsling av kritikkverdige forhold. I tillegg er formelle og uformelle samarbeid med vernetjeneste og tillitsvalgte viktige kilder til informasjon. Finansbransjen er kjent for manglende likestilling. Gjennom vårt arbeid med Aktivitets og redegjørelsesplikten gjennomfører vi årlige analyser og risikovurderinger på likestillings og diskrimineringsområdet. For mer utfyllende informasjon henvises det til årsrapport og ARP rapport. ⁵
Innkjøp	Som en del av aktsomhetsvurderingene har SpareBank 1 Utvikling, Allianseninnkjøp gjort en kategorivis risikovurdering av 249 eksisterende leverandører. Når det gjelder egne avtaler med leverandører har vi vurdert at det ikke er behov for videre oppfølging. Se mer utdypende informasjon i årsrapporten 2021, side 250-251.
Kapital-marked	Det gjennomføres en årlig bærekraftskartlegging av alle verdipapirfond som tilbys på SpareBank 1-alliansens plattform, og fondene merkes etter dette. Denne kartleggingen gjør det enklere for kundene å velge bærekraftig og bidrar til at vi på en effektiv måte allokere flere spare- og investeringskroner inn mot selskaper som har fokus på bærekraft. Fondene er analysert av alliansens uavhengige partner. En norsk lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon som bygger på EUs taksonomiforordning og offentliggjøringsforordning, vil tre i kraft i løpet av 2022. Denne inneholder krav til en klassifisering av fond som forvaltere må innrette seg etter. Fondsselskapene skal da klassifisere fondene sine i en av tre kategorier: artikkel 6, artikkel 8 eller artikkel 9, avhengig av fondets mål. Artikkel 6 fond er "fond uten spesielle krav til ESG-mal eller -faktorer". Artikkel 8 fond "fremmer ESG", artikkel 9 fond "har bærekraftige investeringer som formål". Alle ODINs aksjefond er klassifisert som artikkel 8 fond, med unntak av ODIN bærekraft, som er klassifisert som et artikkel 9 fond.
IT-systemer	Ikke spesiell vurdering for IT. Vi følger innkjøpsavdelingens retningslinjer. Ved avhending av brukt IT-utstyr, overføres dette til Greentech for videresalg eller resirkulering. ⁶
Profil-artikler	Krav til sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet, er beskrevet i SpareBank 1-alliansens rammeavtale med gave- og profilleverandør Strømmes Reklame.
SB1 Finans Østlandet	Selskapet stiller krav til leverandør ved inngåelse av avtaler og leveranser, og det vil gjennomføres aktsomhetsvurderinger som et ledd i risikovurdering i den forbindelse.
EM1, Innlandet	Selskapet stiller krav til leverandør ved inngåelse av avtaler og leveranser, og det vil gjennomføres aktsomhetsvurderinger som et ledd i risikovurdering i den forbindelse.
EM1 Oslo Akershus	Selskapet stiller heretter krav til leverandør ved inngåelse av avtaler og leveranser, og det vil gjennomføres aktsomhetsvurderinger som et ledd i risikovurdering i den forbindelse.

⁵ <https://www.sparebank1.no/content/dam/SB1/bank/ostlandet/omoss/samfunn/ost-ARP-rapportering-likestilling-mangfold-SB10-2021.pdf>

⁶ <https://foxway.no/>

Disse egnede tiltak er iverksatt for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser basert på virksomhetens prioriteringer og vurderinger

Aktivitet	Nærmere beskrivelse av hvordan vi jobber
HR	Det vises til vår ARP rapport for en nærmere redegjørelse for tiltak i forbindelse med vårt arbeid med likestilling og diskriminering. Vi har også et eget program for arbeid mot korrupsjon og bestikkelser, samt kontinuerlig opplæring og arbeid med etikk. ^{7,8}
Innkjøp	SpareBank 1 Utvikling, Allianceinnkjøp har fulgt opp nærmere 91 leverandører, og 43 av disse ble identifisert som aktuelle for ytterligere oppfølging. Det ble i 2021 gjennomført dybdeundersøkelser innen to innkjøpsområder: IT-utstyr og IT-tjenester.
Kapital-marked	Våre fond blir etter den initielle risikovurderingen delt inn i kategorier, og 95 prosent av fondene er innenfor de to beste interne ratingkategoriene, A og B. ESG-status i det enkelte fond er implementert som en del av produktstyringsprosessen og den årlige produktrevisjonen. For 2021 medførte det at en handfull verdipapirfond ble tatt ut av anbefalingslisten da de ikke oppfylte våre ESG-kriterier.
IT-systemer	Ikke spesiell vurdering for IT. Vi følger innkjøpsavdelingens retningslinjer.
Profil-artikler	Vi har en tett dialog med leverandør der vi jobber med bærekraft, sporbarhet og kvalitet. Vi har per nå et særskilt fokus på bruksverdi, lang levetid, redusert avfallsmengde og minst mulig plastemballasje.
SB1 Finans Østlandet	Selskapet deltar i den årlige etikkuka i konsernet hvor det gjennomføres ulike opplæringstiltak. Videre deltar også selskapet i organisasjonsundersøkelsene i konsernet. Selskapet følger også konsernets e-læringsmoduler rundt tematikken.
EM1, Innlandet	Selskapet gjennomfører årlig organisasjonsundersøkelse, for blant annet å kartlegge opplevd diskriminering. Rutiner og retningslinjer avverger negative konsekvenser. Selskapet stiller krav til leverandører, og vil avslutte eventuelle samarbeid dersom negative konsekvenser avdekkes.
EM1 Oslo/Akers hus	Selskapet gjennomfører organisasjonsundersøkelser, formålet med siste undersøkelse var å bidra til et godt arbeidsmiljø for alle ansatte i virksomheten. Undersøkelsen kartla det generelle arbeidsmiljøet med særlig vekt på psykososiale forhold og ytringskultur. Rutiner og retningslinjer er utformet for å avverge negative konsekvenser. Selskapet vil nå stille krav til leverandører, og vil avslutte eventuelle samarbeid dersom negative konsekvenser avdekkes.

⁷ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar/retningslinjer-og-rammeverk.html>

⁸ <https://www.sparebank1.no/content/dam/SB1/bank/ostlandet/omoss/samfunn/Program-for-arbeid-mot-korrupsjon-og-bestikkelser-2022.pdf>

Slik følger vi med på gjennomføring og resultater av tiltak

Aktivitet	Nærmere beskrivelse av hvordan vi jobber
HR	Gjennomføring av tiltak rapporteres i årsrapport og ARP rapport. ^{9 10}
Innkjøp	SpareBank 1 Utvikling vil følge opp faktisk risiko i leverandørkjeden for de leverandørene som er aktuelle. Leverandørene ble bedt om å dokumentere sine overordnede retningslinjer, handlingsplaner og faktisk risiko innen bærekraft i leverandørkjeden. I tillegg vil bærekraftarbeidet mot nye leverandører bli forsterket. Vi følger opp evt. nye lokale leverandører som det blir inngått avtaler med.
Kapital-marked	ESG-status i det enkelte fond er implementert som en del av produktstyringsprosessen og den årlige produktrevisjonen. Banken vil fortsette å prioritere bærekraftsfokuset i produktstyringsprosessen høyt inn i ny strategiperiode, 2022-2025. Vi vil fortsette vår påvirkningsprosess overfor fondsforvaltere både direkte og indirekte via vårt alliansesamarbeid. Dessuten vil vi tilpasse oss EUs klassifiseringssystem, og vi vil ha fokus på å anbefale verdipapirfond med god ESG-profil.
IT-systemer	Ikke spesiell vurdering for IT. Vi følger innkjøpsavdelingens retningslinjer.
Profil-artikler	Vi har regelmessige møter med leverandør og kundene våre for å evaluere produkter og hvordan de blir mottatt.
SB1 Finans Østlandet	Resultater av tiltak rapporteres i selskapets årsrapport. ¹¹ Videre følges organisasjonsundersøkelser opp og tiltak iverksettes dersom det anse å være behov for det.
EM1, Innlandet	Resultater fra organisasjonsundersøkelsen gjennomgås og danner grunnlag for videre tiltak i den enkelte avdeling. Selskapet har årlig internrevisjon ihht. internkontrollforskriften, hvor eventuelle svakheter i rutiner og rammeverk fanges opp.
EM1 Oslo Akershus	Resultater fra organisasjonsundersøkelsen gjennomgås og danner grunnlag for videre tiltak i foretaket, noen ganger også den enkelte avdeling. Selskapet har årlig internrevisjon ihht. internkontrollforskriften, hvor eventuelle svakheter i rutiner og rammeverk fanges opp.

⁹ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/investor/arsrapport/arsrapport-2021.html>

¹⁰ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar/retningslinjer-og-rammeverk.html>

¹¹ <https://www.sb1fo.no/content/918/Rapporter>

Slik har vi kommunisert med berørte interessenter og rettighetshavere om hvordan negative konsekvenser er håndtert

Aktivitet	Nærmere beskrivelse av hvordan vi jobber
HR	Ved håndtering av eventuelle brudd på policyer og retningslinjer skal partenes personvern og rettsikkerhet ivaretas. Hvis det oppdages brudd på system- eller organisasjonsnivå involveres fagforeninger og vernetjeneste. Eksternt rapporteres dette gjennom årsrapport og ARP rapport. ¹²
Innkjøp	Arbeidet beskrives og rapporteres gjennom årlig revidering av retningslinjer som publiseres på våre hjemmesider og gjennom detaljert beskrivelse i årsrapporteringen vår. Se eksempelvis årsrapport 2021, side 250-251. ¹³
Kapital-marked	Merkeordningen for fond ble lansert på våre digitale flater ultimo 2020, og den gir kundene tilgang til overordnet og detaljert bærekraftsinformasjon for det enkelte verdipapirfond. Dette gjør dem i stand til å ta hensyn til egne bærekraftspreferanser ved sparing/investering i verdipapirfond gjennom oss. I tillegg beskrives aktsomhetsprosessen detaljert i vår årsrapportering, se eksempelvis årsrapport 2021, side 81-81. ¹⁴
IT-systemer	Ikke spesiell rapportering for IT.
Profil-artikler	Prosessen blir beskrevet gjennom vår rapportering på markedsarbeid i årsrapporteringen, side 82-83. ¹⁵
SB1 Finans Østlandet	Eventuelle brudd vil rapporteres internt i konsernet og som en del av selskapets årsrapport. ¹⁶
EM1, Innlandet	Eventuelle brudd vil rapporteres internt i konsernet og som en del av selskapets årsrapport.
EM1 Oslo Akershus	Eventuelle brudd vil rapporteres internt i konsernet og som en del av selskapets årsrapport.

¹² <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/investor/arsrapport/arsrapport-2021.html>

¹³ Ibid.

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ <https://www.sb1fo.no/content/918/Rapporter>

Slik sørger vi for eller samarbeider om gjenoppretting og erstatning der dette er påkrevd.

Aktivitet	Nærmere beskrivelse av hvordan vi jobber
HR	Vi forholder til diskrimineringslovgivningen og arbeidsmiljølov som bla sier noe om krav til fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Vi har flere fulltidstillitsvalgte og godt etablerte rutiner for å følge opp eventuelle saker som meldes. Vi involverer også de ansatte gjennom organisasjonsundersøkelser, opplæringstiltak, utviklingssamtaler og ulike aktiviteter på arbeidsplassen.
Innkjøp	Alle leverandørene har iflg. SpareBank 1 Utvikling, Allianseinnkjøp, retningslinjer m.m. på plass, mens færre har lagt frem handlingsplaner. Det blir da vanskelig å se hvilke konkrete områder den enkelte leverandør bør fokusere på for å redusere risiko. Det blir derfor et satsningsområde i 2022 å følge opp faktisk risiko i leverandørkjedene for de leverandører som alt er inkludert i undersøkelsen. Vi vil også be om mer informasjon/handlingsplaner for våre egne lokale leverandøravtaler.
Kapital-marked	Dersom det avdekkes brudd på menneske- eller arbeidstakerrettigheter i en bedrift i ett av fondene som vi tilbyr våre kunder, så vil vi samarbeide med fondstilbyderen om gjenoppretting eller erstatning der dette er påkrevd.
IT-systemer	Ikke spesiell vurdering for IT. Vi følger innkjøpsavdelingens retningslinjer.
Profil-artikler	Blir vi kjent med brudd brudd på menneske- eller arbeidstakerrettigheter hos en av våre leverandører vil vi samarbeide med den aktuelle leverandøren om gjenoppretting og erstatning der dette er påkrevd.
SB1 Finans Østlandet	Selskapet forholder seg til relevant lovgivning på området. På selskapets nettsider opplyses det om klageadgang. Selskapet er tilknyttet lovpålagt klageinstans.
EM1, Innlandet	Selskapet vil følge opp sine forpliktelser, dersom dette skulle bli aktuelt. Selskapet har ansvarsforsikring for sin virksomhet. På selskapets nettsider opplyses det om klageadgang. Selskapet er tilknyttet lovpålagt klageinstans.
EM1 Oslo/Akers hus	Selskapet vil følge opp sine forpliktelser, dersom dette skulle bli aktuelt. Selskapet har ansvarsforsikring for sin virksomhet. På selskapets nettsider opplyses det om klageadgang. Selskapet er tilknyttet lovpålagt klageinstans og selskapet har som praksis at vi etterkommer klageinstansen vedtak.

Aktsomhetsvurderinger innen utlån til kunder, bedriftsmarkedet

Bærekraft er et tema vi tar opp når vi etablerer kontakt med kunder, og vi vurderer nye kunder opp mot våre «Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for bedriftsmarkedet».¹⁷ Vurderingen er særlig rettet mot bransjer og typer aktiviteter vi ikke ønsker å finansiere, risiko for kritikkverdig arbeidsmiljø, sosial dumping og brudd på arbeidstakerrettigheter, menneskerettighetsbrudd og risiko for manglende etterlevelse av lover blant annet innen økonomisk kriminalitet og hvitvasking.

Med bakgrunn i slike vurderinger har vi gjennom 2021 endt opp med at et betydelig antall søknader ikke har resultert i kundeforhold i banken. Dette gjelder primært mindre bedrifter som søker digitalt. Hovedfokus er imidlertid rettet mot å inkludere bærekraft som en del av kredittprosessen.

Styringsdokument kreditt PM og BM er oppdatert i 2021 (ikke offentlig). I kredittsaker er det gitt tydeligere føringer på at det skal være fokus på bærekraft. BM har i 2021 hatt dialog om bærekraft med tilnærmet alle kunder som har søkt om finansiering. Vi har gjennomført grundige aktsomhetsanalyser i rundt 760 lånesaker, en økning på 40 prosent fra 2020. Dette utgjør cirka 45 prosent av alle kunder med lånesak i 2021 som hadde et engasjement over en million kroner. 14 prosent av kundene har en analyse som ikke er eldre enn 1,5 år, og som fremdeles er dekkende. Analysene er primært rettet mot å avdekke bærekraftsrisiko som en del av kredittrisikoen ved eventuelt å gi lån som er omsøkt.

Brudd på menneskerettigheter eller arbeidstakerrettigheter, som sosial dumping, er sentrale deler av en slik vurdering. Avdekket bærekraftsrisiko kan føre til at vi ikke ønsker å innvilge lånesøknaden. I analysene er det også spørsmål om ivaretagelse av natur og miljø, andre sosiale forhold og etterlevelse av lover og forskrifter for virksomheten. I analysene støtter vi oss på kvalitets- og sertifiseringsordninger som bransjene selv har iverksatt, og på anbefalinger fra fagmiljøer. I tillegg setter vi i analysen fokus på å vurdere kundens kunnskap, motivasjon og planer, samt avklare eventuelle gjennomførte tiltak. Bevisstgjøring og motivering av kunder til bærekraftig omstilling er en viktig del av dialogen var med kundene.

Vi samarbeider med de andre SpareBank 1 bankene i alliansen for å forbedre både metodikk, digitale løsninger, og fyller aktsomhetsvurderingen med gode og relevante temaer for hver bransje. Se mer informasjon i våre årsrapporter.

¹⁷ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar/retningslinjer-og-rammeverk/spesifikke-virksomhetsomrader.html>